

Auca de Joan Brossa (1919-1989)

Prestidigitador d'art i poeta, un cas a part

1. Al barri de Sant Gervasi, quan encara era un oasi
2. Joan Brossa l'any dinou, eixerit, sortí de l'ou.
3. Son pare feia gravats i sa mare bons cuinats.
4. De família menestral va escola municipal
5. i poc temps als Josepets, amb sotanes i pitets,
6. on aprèn, diu el poeta, la cultura d'opereta.
7. Sempre més farà la seva llaurant amb la mà a l'esteva,
8. com escau a un gran artista atrevit i avantguardista.
9. Amb en Mario, el seu cosí, fa jocs de mans a desdir.
10. I es deleixen com ningú quan actua en Fu-Manchú.
11. Durant la guerra civil el fereix un projectil
12. que li farà malbé un ull, però surt viu d'aquell escull.
13. Per tenir la carta blanca fa la mili a Salamanca,
14. on es desdobra en mag Wu, amb el permís oportú.
15. Hi coneix un gravador en Tormo, amic de Miró.
16. I més tard Manel Viusà, Foix que el fa treballar.
17. Fer sonets li recomana, quinze o vint cada setmana.
18. A «La bola i l'escarbat» en trobaràs un grapat.
19. I en el «Fogall de sonets», més poemes que bolets.
20. Mil nou-cents quaranta-quatre Brossa es posa a fer teatre.
21. amb una obra que té encert; s'anomena «El cop desert».
22. I tantes més en farà... No les penso anomenar.
23. Es fa amic de Joan Pons, que és un del pintors més bons.
24. I amb Tormo i Arnau Puig posen ordre al seu enuig
25. quan marquen un primer gol fent una revista: «Algol»
26. Coneix Tàpies i Cuixart, experimentadors d'art.
27. I amb Joan-Josep Tharrats s'aventuren tots plegats
28. a publicar «Dau al set» una revista pamflet,
29. avantguardista, atrevida, rupturista fora mida.
30. Brossa va i publica aquí: «Romanços del dragolí»
31. A finals dels anys quaranta Cabral de Melo el decanta
32. a descriure amb compromís la realitat del país.
33. Llavors sí que la fa grossa: treu «Em va fer Joan Brossa»,
34. Amb «Tràngol» i «Malviatge» Brossa augmenta el seu bagatge
35. I publica a gavadals bons poemes visuals.
36. «Catalunya i selva» escriu, un poemari ben viu,
37. on té un cant a la bandera, un poema de primera.
38. Joan Brossa és imparable i com pocs insubornable.
39. Mil nou-cents cinquanta-sis s'instal·la un temps a París,
40. on més tard amb en Miró faran una exposició.
41. Amb en Tàpies s'embarca i treuen «El pa a la barca».
42. I també fa l'animal en l'escena teatral.
43. Els setanta Brossa arrasa quan treu «Poesia rasa».
44. «Viatge per la sextina» és de veres cosa fina.
45. Innovador i compromès fa escultura com si res.
46. Brossa és sempre creatiu perquè per l'art es desvia.
47. I diguem-ho ara al final: va ser un geni universal
48. fins que morí d'un descuit en caure el noranta-vuit.

Joan Vilamala, 2019